

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут морського бізнесу  
Кафедра «Експлуатація флоту і технологія морських перевезень»

**СИЛАБУС**

**Навчальної дисципліни: Комерційна експлуатація флоту та дослідження  
фрахтових ринків**

|                                         |                                                       |                          |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------|
| Освітній рівень                         | <i>Перший (бакалаврський) рівень</i>                  |                          |
| Програма навчання                       | <i>Освітньо-професійна</i>                            |                          |
| Галузь знань                            | <i>03</i>                                             | <i>Гуманітарні науки</i> |
| Спеціальність                           | <i>035</i>                                            | <i>Філологія</i>         |
| Освітня програма                        | <i>«Технічний переклад у сфері морського бізнесу»</i> |                          |
| Цикл дисципліни                         | <i>Вибіркова</i>                                      |                          |
| Курс та семестр                         | <i>2 курс, 4 семестр</i>                              |                          |
| Обсяг дисципліни                        | <i>3 кредитів ECTS / 90 академічних годин</i>         |                          |
| Види аудиторних занять                  | <i>лекції, практичні заняття</i>                      |                          |
| Індивідуальні та (або) групові завдання | <i>-</i>                                              |                          |
| Форми контролю                          | <i>Залік</i>                                          |                          |

**Викладачі:**

к.е.н., доцент Судник Надія Віталіївна, e-mail [nadya1975@ukr.net](mailto:nadya1975@ukr.net)

Метою дисципліни є надання студентам знань з теоретичних положень і методичного забезпечення процесів фрахтування суден, ґрунтуючись на кон'юнктуру фрахтового ринку та ролі брокера як посередника у фрахтових угодах.

**Програмні результати навчання:**

знати:

- різновиди посередників, які працюють на товарних та фрахтових ринках, специфіку їх роботи та відповідальність;

- принципову структурну побудову брокерської компанії, основні підрозділи та їх функціональні обов'язки;

- повноваження, якими наділяється фрахтовий брокер, який діє під час перемовин від імені судновласника та фрахтувальника;
- основні фактори, які впливають на кон'юнктуру фрахтового ринка;
- етапи підготовчої роботи, проведення перемовин та укладання фрахтової угоди;
- фактори, які ураховуються при виборі пропозиції рейса;
- порядок розрахунку показників, якими визначається ефективність відфрахтування судна на певний рейс;
- формулювання чартерних умов виконання рейса

вміти:

- чітко встановити відповідальність брокера перед принципалом;
- визначати ступінь впливу окремих чинників на стан фрахтового ринку;
- обирати з запропонованих найбільш прийнятні пропозиції з відфрахтування судна;
- виконувати попередні розрахунки показників ефективності з виконання запропонованого у оферті рейса;
- оформлювати договір відфрахтування судна на рейс.

### ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

| №п/п | Назва тем, змістовних блоків та модулів                                                | Кількість годин |           |             |            |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------|-------------|------------|
|      |                                                                                        | лекції          | практичні | лабораторні | самостійні |
| 1    | 2                                                                                      | 3               | 4         | 5           | 6          |
| 1    | Тема 1. Посередницькі операції<br>Ринок купівлі-продажу послуг<br>транспорту           | 2               |           |             | 8          |
| 2    | Тема 2. Посередництво при фрахтуванні<br>суден                                         | 2               | 2         |             | 8          |
| 3    | Тема 3. Фрахтові брокери<br>Брокерська компанія                                        | 2               | 2         |             | 8          |
| 4    | Тема 4. Фрахтовий ринок та його кон'<br>'юнктура                                       | 2               | 2         |             | 6          |
| 5    | Тема 5. Фрахтова угода                                                                 | 2               | 2         |             | 8          |
| 6    | Тема 6. Торгування про рівень фрахтової<br>ставки<br>Техніка укладання фрахтової угоди | 2               | 2         |             | 8          |

|               |                                                                              |           |           |  |           |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|--|-----------|
| 7             | Тема 7. Поняття зовнішньоторговельних контрактів                             | 2         | 2         |  | 8         |
| 8             | Тема 8. Форми договорів морського перевезення<br>Коносамент та його значення | 2         | 2         |  | 6         |
| <b>Всього</b> |                                                                              | <b>16</b> | <b>14</b> |  | <b>60</b> |

## КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

## КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. За якими ознаками класифікуються торгові і транспортні посередники?
2. Які умови повинні бути передбачені в контракті купівлі-продажу?
3. Назвіть принципові питання доставки товару за призначенням, які визначаються базисними умовами поставки?
4. Перерахуйте найбільш використовувані форми договору морського перевезення. У чому полягає їх характерні особливості?
5. Назвіть сферу застосування і розкрийте сутність коротких форм договорів морського перевезення
6. Назвіть види фрахтування суден і в чому їх принципова відмінність?
7. У чому виявляється суть слот-чартеру і хто зацікавлений в його укладенні?
8. Що таке судновий менеджмент?
9. Яке значення в комерційній практиці морських перевезень і міжнародної торгівлі грає коносамент?
10. Які причини виникнення брокерського обслуговування суден?
11. Який комплекс операцій виконує брокер після укладення угоди?
12. Назвіть за якими ознаками структурований світовий фрахтовий ринок?
13. Що таке фрахтова конференція і ал'янс?
14. З яких географічних секцій складається фрахтовий ринок?
15. Що таке кон'юнктура фрахтового ринку?
16. Що показує коефіцієнт ринкової кон'юнктури?
17. За допомогою яких показників виконується аналіз фрахтового ринку?

18. Які види Notice of Readiness ви знаєте?
19. Які інформаційні технології набувають поширення на морському транспорті
20. Що є продукцією морського транспорту, які її особливості?

## **ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

### **Базова література**

1. Рылов С.И., Горшков Я.А., Коскина Ю.А. Фрахтование судов: учебное пособие. – Одесса: Изд-во Одесского национального морского университета, 2010. – 269 с.
2. Бурмистров М.М. Организация фрахтовых и внешнеторговых транспортных операций: учебник для морских вузов. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Транспорт, 1982. – 288 с.

### **Допоміжна література**

3. Рылов С.И., Березов П.Н., Мимха А.А. Внешнеторговые операции морского транспорта. М.: Транспорт, 1996. – 192 с.
4. Забелин В.Г. Фрахтовые операции во внешней торговле: учебное пособие. – М.: Росконсульт, 2000. – 256 с.
5. Бабкин Е.В., Мартынов А.Л. Международные фрахтовые и транспортные операции. – СПб.: СПГУВК, 2002. – 204 с.
6. Рылов С.И. Конъюнктура фрахтового рынка. – М.: В/О «Мортехинформреклама», 1987. – 32 с.
7. Рилов С.І., Коскіна Ю.О. Взаємозв'язок факторів визначення морського фрахту // Методи та засоби управління розвитком транспортних систем: Зб. наук. пр. – Одеса: ОНМУ, 2005. – Вип. 9. – С. 169 – 178.